

דם זבחים שנתערב במים — אם יש בו מראית דם, כשר.

נתערב בדם בהמת חולין או בדם חיה — "רואין" את הדם הפסול כאילו הוא מים, ואם יש בדם הכשר כדי שיראה במים מראית דם, כשר. ואם לאו, פסול.

רבי יהודה אומר: אין דם מבטל דם.

תניא: אמר להן רבי יהודה לחכמים: לדברייכם, שאתם אומרים שלא היו זורקין מדם התערובות שברצפת העזרה — למה פוקקין [סותמים בפקק] את נקב חומת העזרה בערב פסח?

אלא, מכאן ראה לדברי, שכוס היה ממלא מדם התערובות, ופקקו את העזרה כדי שלא יצא כל הדם הנשפך בעזרה. וכשמלא את הכוס נמצא דם מכולם מעורב בו, ואם נשפך דם קרבן אחד בלא זריקה, נמצא זורק ממנו עכשיו.

אמרו [ענו] לו חכמים לרבי יהודה: **שבח הוא לבני אהרון שילכו בערב פסח עד ארכובותיהם בדם** [שעוסקין בעבודת הקדוש ברוך הוא באמונה, ואינם נמאסין מחמת הדם. חסדי דוד על התוספתא פרק ד הלכה י]. ולכן פקקו את העזרה בערב פסח.

ומקשינן: איך יכלו הכהנים ללכת בעזרה בתוך הדם?

והא קא חייין! הרי הדם חוצץ בין רגליהם

לדם הנפש לענין כרת באוכל דם, למדנו מדבריו שגם לענין זריקת דם קרבן יש להשוות אותם זה לזה. שהרי באותו פסוק נאמרו כרת בחולין וכפרה [זריקה] בקדשים.

ומקשינן: **והאמר רבי אלעזר:** אף על פי שרבי יהודה השוה את דם הנפש ודם התמצית לחייב עליהן כרת, מכל מקום מודה רבי יהודה לענין כפרה בזריקת הדם, שדם התמצית אינו מכפר. **שנאמר:** "כי הדם הוא בנפש יכפר".

ומשמע, רק דם שהנפש יוצאה בו, כגון "דם הקילוח" מכפר. אבל דם שאין הנפש יוצאה בו, כגון "דם התמצית"⁽¹⁾ אינו מכפר. [ודוקא לענין כרת באוכל דם מרבה רבי יהודה דם התמצית מ"כל דם"].

וכיון שדם התמצית פסול לזריקה אף לרבי יהודה, מעתה קשה שוב: הרי דם התמצית מעורב בדם התערובות, ומבטל את הדם הכשר על ידי ביטול ברוב.

וחוזרת הגמרא ומתרצת אחרת.

אלא, רבי יהודה — הולך לטעמיה [לשיטתו].

דאמר: אין דם מבטל דם. ולכן לא מתבטל הדם הכשר שנשפך מן הכלי. ואפילו אם הגיע רק מעט ממנו למזבח — זריקה דם כשר היא, והוכשר הקרבן.

ודברי רבי יהודה נשנו במסכת זבחים [עח א]:

ובמהרש"א.

1. מבואר לעיל סה א הערה 9.

הראוי להתקבל לא מבטל דם אחר אפילו אם הוא נפסל. על פי דברי תוספות. ועיינין שם עוד